



**TER BESLISSING**

**Datum**  
25 oktober 2024

**Onze referentie**  
BZ2407611

**Opgesteld door**

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Aan  
Van  
Via  
Kopie aan  
Afgestemd met

M

Bescherming persoonlijke levenssfeer

R | Bescherming persoonlijke levenssfeer

Bescherming persoonlijke levenssfeer

**Uiterlijk bij**  
4 november 2024

**Plandatum/Deadline**  
**Kamer**  
8 november 2024

**Bijlage(n)**  
4

# nota

Beleidsreactie IOB Evaluatie Matra programma

## Aanleiding

Vaststelling van de evaluatie van het Matra programma door IOB op 17/10. Deze evaluatie dient binnen 1 maand met een beleidsreactie naar de Tweede Kamer gestuurd te worden.

## Geadviseerd besluit

Uw akkoord met bijgevoegde Kamerbrief als beleidsreactie op de evaluatie.

## Kernpunten

- De beleidsreactie gaat in op de conclusies van de evaluatie en doet concrete voorstellen voor verbetering van het Matra-programma om tegemoet te komen aan de aanbevelingen en in te spelen op de huidige (geopolitieke) context.
- De evaluatie concludeert op hoofdlijnen: a) het programma is onverminderd relevant gezien de veranderde geopolitieke context; b) Matra is coherent met het NLse beleid in de regio en complementair aan andere NLse fondsen en andere donoren in de regio; c) de samenwerking tussen BZ, RVO en ambassades kan beter, zodat de centrale en decentrale programmering beter op elkaar aansluit; d) Matra is op projectniveau effectief; e) de doelstelling die ziet op het verbeteren van de rechtsstaat is niet meetbaar en moet worden geconcretiseerd; f) de projecten hebben bijgedragen aan de doelstelling om de bilaterale relaties te verbeteren.
- De managementsamenvatting van de evaluatie is separaat bijgevoegd.
- In de Kamerbrief geeft u aan dat de aanbevelingen zullen worden opgevolgd. Er zal een verandertheorie (*theory of change*) voor het programma worden ontwikkeld waarin de doelstellingen van het programma en hoe deze te behalen concreet worden gemaakt.

- Dit zal worden gekoppeld aan de Kopenhagencriteria die zien op rechtsstaat en democratisering. De voortgangsrapportages van de Europese Commissie zullen worden gebruikt om de prioriteiten per land te selecteren.
- In landen waar het maatschappelijk middenveld wordt teruggedrongen zal het programma zich richten op het vergroten hiervan (extra steun NGO's ipv *government-to-government*, tegengaan desinfo)
- Tevens wordt flexibiliteit behouden om te reageren op geopolitieke ontwikkelingen (flexibel budget buiten het nieuwe subsidiebeleidskader 2025-2029 en het toevoegen van vergroten maatschappelijke weerbaarheid als doelstelling).
- Om de samenwerking tussen BZ, RVO en de posten te verbeteren zal zoals aanbevolen door middel van o.a. jaarlijkse bijeenkomsten worden gestuurd op meer coherentie tussen het centrale en decentrale programma en het delen van *best practices*.
- De conceptaanbevelingen zijn in het voorjaar 2024 met DEU gedeeld waardoor deze reeds zijn verwerkt in de vormgeving van het nieuwe subsidiebeleidskader 2025-2029: doelstellingen zijn concreet gemaakt in een resultatenkader; de posten zijn meegenomen in de vormgeving en beoordeling van ingediende voorstellen, zodat de projecten aansluiten bij de vraag vanuit de Matra landen; lokale NGO's worden meer betrokken; en er is meer ruimte gecreëerd voor nieuwe aanvragers.
- De precieze vormgeving van Matra zal afhangen van uw besluit over het meerjarige budget van het programma bij de voorjaarsnota. In de toelichting op het programma is uitgegaan van een structurele korting van 1 mln Euro op het programma en dus een jaarlijks budget van 10.8 mln Euro zoals gepland voor 2026.

**Datum**  
22 oktober 2024  
**Onze referentie**  
BZ2407611

## Toelichting

De vorige evaluatie van het Matra programma vond plaats in 2015. Sindsdien is de context van het programma flink veranderd (o.a. RF aanvalsoorlog in Oekraïne, uitbreiding aantal kandidaat-lidstaten). Dit vormde aanleiding voor DEU om IOB te vragen het programma te evalueren op relevantie, coherentie en effectiviteit voor de periode 2016 – 2023.

Bijlagen:

1. Kamerbrief
2. Annex I – Reactie aanbevelingen
3. Annex II – Matra evaluatie rapport
4. Management samenvatting<sup>1</sup>

<sup>1</sup> Zal niet als separate bijlage met de Kamer worden gedeeld omdat deze ook in het evaluatie rapport staat.